

บทความวิจัย

เรื่อง การค้าผลไม้ไทย-จีน

โดย

นางสาววรารัตน์ ขำเจริญ

รหัสนักศึกษา 05520695

เสนอ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมชาติ อุ๋อัน

บทความวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษารายวิชา 450 460 การศึกษาเอกเทศ

สาขาวิชาเอเชียศึกษา คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ภาคการศึกษาปลาย ปีการศึกษา 2554

ชื่อเรื่อง	การค้าผลไม้ไทย-จีน
ชื่อผู้วิจัย	นางสาววรรรัตน์ ขำเจริญ รหัสนักศึกษ 05520695
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมชาติ อุ๋อัน
ปีการศึกษา	2555
คำสำคัญ	การค้าผลไม้
บทคัดย่อ	

การศึกษาเรื่อง การค้าผลไม้ไทย-จีน มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงการค้าผลไม้ไทย-จีน ก่อนและหลังทำกรอบการค้าเสรี ปัจจัยที่ส่งผลต่อการค้าผลไม้ไทย-จีน และแนวโน้มทางการค้าผลไม้ไทย-จีน โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิจาก เอกสาร บทความ รายงานวิจัยจากแหล่งข้อมูลต่างๆ ใช้วิธีการวิเคราะห์เชิงพรรณนา และวิเคราะห์สถานการณ์

ผลการวิจัยพบว่า เดิมก่อนการเปิดเขตการค้าเสรีไทย-จีน ทั้งสองประเทศได้มีการค้าขายระหว่างกันอยู่แล้ว การค้าผลไม้มีในปริมาณที่ไม่มากนัก แต่เมื่อมีการเปิดเขตการค้าเสรีขึ้น การค้าผลไม้ของทั้งสองประเทศก็มีมูลค่าที่เพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัด ปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดการค้าระหว่างกันนั้นมีอยู่ 4 ประการ ประการที่หนึ่งคือ ลักษณะภูมิประเทศที่แตกต่างกันของสองประเทศ ทำให้ผลไม้ที่ปลูกได้นั้นมีความแตกต่างกัน จึงเกิดการซื้อขายแลกเปลี่ยนผลไม้ระหว่างกัน ประการที่สองคือการขนส่งและการกระจายสินค้า ทั้งสองประเทศมีพื้นที่ที่ไม่ห่างกันมากนัก และมีเส้นทางขนส่งหลายเส้นทาง ทั้งทางทะเล ทางรถยนต์ ทางเรือ ทางอากาศ ซึ่งทำให้ง่ายต่อการขนส่งสินค้า ในส่วนของศูนย์กระจายสินค้านั้น ทั้งสองประเทศก็มีการตั้งศูนย์กระจายสินค้า เพื่อรองรับสินค้าที่เข้ามาและกระจายต่อไปยังภูมิภาคต่างๆ ภายในประเทศ ประการที่สามคือ กรอบความร่วมมือระหว่างประเทศที่เป็นตัวผลักดันให้การค้ามีแนวโน้มที่สูงขึ้น ไม่ว่าจะเป็นกรอบความร่วมมือระหว่างรัฐกับรัฐ หรือเอกชนกับรัฐ ล้วนแล้วแต่ทำให้การค้าผลไม้ที่มีความคล่องตัวมากยิ่งขึ้น ประการที่สี่คือรสนิยมและรายได้ของประชากรต่อการเลือกบริโภค เป็นส่วนสำคัญที่ทำให้เกิดการซื้อขายแลกเปลี่ยน รสนิยมในการเลือกบริโภคของคนแต่ละภูมิกษณภูมิภาคมีความแตกต่างกัน ภาคเหนือของประเทศไทยมีอากาศที่หนาวเย็นเกือบทั้งปี ผลผลิตที่ได้ก็จะเป็นพืชเมืองหนาว ส่วนพืชเมืองร้อนนั้น อาจจะมีบ้างแต่ก็ถือว่าน้อย เพราะอาจจะติดปัญหาเรื่องการขนส่ง ส่วนมากผลไม้เมืองร้อนของไทยที่ส่งไปขายในจีน จะส่งไปยังภาคใต้ของจีน และเมืองใหญ่ๆ เช่น เซี่ยงไฮ้ กวางโจว ซึ่งถือเป็นตลาดที่สำคัญของผลไม้ไทย รายได้ของประชาชนของทั้งสองประเทศที่เพิ่มสูงขึ้นทำให้การเลือกบริโภคผลไม้ที่มีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น คนที่มีรายได้สูงเลือกบริโภคผลไม้ที่มีคุณภาพและไม่กังวลในเรื่องราคา ส่วนคนที่มีรายได้ต่ำลงมาจะดูปัจจัยทั้งเรื่องคุณภาพ และราคาประกอบกัน แนวโน้มการค้าผลไม้ของทั้งสองประเทศ เมื่อวิเคราะห์จากปัจจัยต่างๆ จะเห็นได้ว่ามีแนวโน้มที่สูงขึ้น ทั้งนี้ ปัจจัยจากรัฐบาลยังคงเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญที่สุด เพราะถ้ารัฐบาลของทั้งสองประเทศมีสัมพันธ์อันดีต่อกัน นั่นก็นำมาซึ่งกรอบความร่วมมือระหว่างกัน การค้าขายของทั้งสองประเทศก็คงจะมีแนวโน้มที่สูงขึ้นแน่นอน

บทนำ

จากระยะเวลาที่ผ่านมาสาธารณรัฐประชาชนจีนเป็นประเทศหนึ่งที่เป็นคู่ค้าที่สำคัญของประเทศไทย โดยจะเห็นได้ว่าสินค้าที่ไทยส่งออกไปยังประเทศจีนนั้นเพิ่มขึ้นทุกปี นั้นรวมถึงผลผลิตทางการเกษตรด้วย เช่น ข้าว ยางพารา มัน กัญชง เป็นต้น สิ่งที่เป็นปัจจัยสนับสนุนการค้าระหว่างสองประเทศ คงหนีไม่พ้นความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับรัฐ ทำให้เกิดการจัดตั้งกรอบการค้าขึ้น จากการศึกษาวิเคราะห์ตัวเลขสถิติข้อมูลการค้าไทยจีน ปี 2547 การค้าโดยภาพรวม ไทยมีสัดส่วนการค้ากับจีนประมาณร้อยละ 7.4 ของการค้ารวมของไทย ในขณะที่ข้อมูลฝ่ายจีน การค้ากับไทยคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 2.08 ของการค้ารวมของจีน จีนได้ก้าวขึ้นเป็นคู่ค้าอันดับที่ 4 ของไทย (อภยรศรี พานิชสาส์น, 2549: 145)

เนื่องด้วยความแตกต่างทางภูมิศาสตร์ ทำให้เกิดผลผลิตที่แตกต่างกันไปด้วย ประเทศจีนมีพื้นที่กว้างใหญ่ มีความหลากหลายทางภูมิศาสตร์ จีนมีการผลิตผลไม้เมืองร้อนในทางตอนใต้ และมีการผลิตผลไม้เมืองหนาวในทางตอนเหนือ แต่เนื่องจากพื้นที่การเพาะปลูกของจีนส่วนใหญ่จะมีภูมิอากาศแบบเมืองหนาว ทำให้การผลิตผลไม้เมืองหนาวจึงมีสัดส่วนที่มากกว่า จีนจึงมีการผลิผลไม้เมืองหนาวมายังประเทศคู่ค้า นั้นรวมถึงประเทศไทยด้วย เช่น แอปเปิล จะเห็นได้ว่ามีแนวโน้มที่ค่อนข้างสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง สาเหตุมาจากการที่ไทยเองมีการผลิตแอปเปิลน้อยมาก เพราะเป็นผลไม้เมืองหนาว และผลผลิตที่ได้ก็มีต้นทุนการผลิตสูง รวมทั้งมีคุณภาพไม่ดีเท่าที่ควร การนำเข้าแอปเปิลจากต่างประเทศจึงเป็นทางเลือกที่ดีกว่า โดยเฉพาะแอปเปิลจากจีนซึ่งมีราคาถูกกว่าแหล่งนำเข้าอื่น ซึ่งได้เปรียบในเรื่องของต้นทุนการขนส่ง โดยเฉพาะแอปเปิลส่วนหนึ่งที่นำเข้าผ่านทางการเดินเรือในลุ่มแม่น้ำโขง และเข้ามาทางจังหวัดเชียงราย ส่วนผลผลิตที่ไทยส่งไปจีนนั้น ส่วนมากจะเป็นผลไม้เมืองร้อนและส่งไปยังมณฑลทางตอนใต้ของจีน นั้นเนื่องด้วยรสนิยมของคนทางตอนใต้ชอบผลไม้เมืองร้อน ตลาดของจีนจึงยังเป็นตลาดที่กว้างและรองรับผลผลิตได้อีกเป็นจำนวนมากเพราะมณฑลที่ไทยส่งผลไม้ไปขายนั้นยังมีอัตราการเติบโตของประชากรและรายได้ต่อหัวที่สูงอยู่ และยังมีอีกหลายมณฑลที่ยังไม่รู้จักผลไม้ไทย

ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงสนใจที่จะศึกษา เรื่องการค้าผลไม้ระหว่างไทย-จีน ซึ่งเป็นเรื่องที่น่าสนใจ อีกทั้งยังมีผู้ศึกษาที่น้อย ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจอย่างชัดเจนและสามารถเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจได้อีกด้วย

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อเปรียบเทียบปริมาณการค้าผลไม้ไทย-จีน
2. เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการค้าผลไม้ไทย-จีน
3. เพื่อวิเคราะห์ถึงแนวโน้มการค้าผลไม้ไทย-จีน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงสถานการณ์ทางการค้าผลไม้ระหว่างไทย-จีน ที่เกิดขึ้นในช่วงก่อนและหลังการเปิดการค้าเสรี
2. ทำให้ทราบถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการค้าผลไม้ไทย-จีน
3. ทำให้ทราบถึงแนวโน้มของการค้าผลไม้ไทย-จีน และนำผลการศึกษาไปใช้ประโยชน์เพื่อหาแนวทางในการปรับตัวทางการตลาดค้าผลไม้ของไทย ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน

ขอบเขตของการศึกษา

ศึกษาเฉพาะผลไม้ที่สำคัญของการค้าไทย-จีน จากการเปิดเขตเสรีทางการค้าระหว่างไทย-จีน ภายใต้พิกัด HS 08

วิธีการดำเนินงานวิจัย

1. ข้อมูลที่ใช้เป็นข้อมูลทุติยภูมิ แสดงถึงการส่งออกสินค้าการเกษตรหมวดผลไม้ของไทยกับจีน โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากหนังสือที่เกี่ยวข้องได้แก่ กรมศุลกากร, สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง, ธนาคารแห่งประเทศไทย, กระทรวงการคลัง, กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ, กระทรวงพาณิชย์, สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, สถาบันอาหารและข้อมูลจาก Website ขององค์การสหประชาชาติ
2. จัดระเบียบและเก็บรวบรวมข้อมูล
3. นำข้อมูลไปวิเคราะห์และสรุปผล
4. จัดเรียงเนื้อหาในรูปแบบของบทความวิจัย

เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สามารถแบ่งตามหัวข้อต่างๆดังนี้

1. ทฤษฎีความได้เปรียบโดยสมบูรณ์(Theory of Absolute Advantage)
2. ทฤษฎีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบ(Theory of Comparative Advantage)
3. ลักษณะทางด้านภูมิศาสตร์ของประเทศจีน
4. ความสัมพันธ์ไทย-จีน
5. การค้าระหว่างประเทศของไทย
6. การค้าระหว่างประเทศของจีน
7. การทำข้อตกลงระหว่างประเทศไทยกับสาธารณรัฐประชาชนจีน

1. ทฤษฎีความได้เปรียบโดยสมบูรณ์(Theory of Absolute Advantage)

เกษตร หอมขจร (2537) ได้กล่าวถึงทฤษฎีของ Adam Smith ที่เสนอทฤษฎีความได้เปรียบโดยสมบูรณ์ ซึ่งอธิบายว่าแต่ละประเทศมีความสามารถในการผลิตสินค้าแต่ละชนิดไม่เท่ากัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับทรัพยากรที่มีอยู่ สภาพภูมิอากาศ หลักการของ Smith คือเน้นการแบ่งงานกันทำและการเกิดความชำนาญเฉพาะอย่างแล้วนำสินค้ามาแลกเปลี่ยนซื้อขายกัน เกิดการค้าระหว่างประเทศขึ้น แต่ละประเทศควรเลือกผลิตสินค้าที่ตนมีความได้เปรียบโดยสมบูรณ์ Smith ได้เขียนไว้ว่า การค้าเสรีนั้น เป็นนโยบายที่ดีเยี่ยมสำหรับทุกประเทศในโลก เมื่อการค้าเป็นไปอย่างเสรีแต่ละประเทศก็จะทำการผลิตด้วยความรู้และความชำนาญเป็นพิเศษ นำเข้าสินค้าที่ตนเสียเปรียบโดยสมบูรณ์ ส่งออกสินค้าที่ตนได้เปรียบโดยสมบูรณ์

2. ทฤษฎีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบ(Theory of Comparative Advantage)

เกษตร หอมขจร(2537) ได้กล่าวถึงทฤษฎีของ David Ricardoซึ่งเป็นผู้เสนอแนวคิดในเรื่อง ความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบ โดยใช้แบบจำลองที่ง่ายและเห็นได้ชัด โดยมีข้อสมมติฐานที่เหมือนกับ ทฤษฎีการได้เปรียบสมบูรณ์ ของSmith ทฤษฎีของ Ricardo เป็นทฤษฎีที่ได้ปรับปรุงทฤษฎีการได้เปรียบอย่าง

สัมบูรณ์ให้ก้าวหน้าขึ้น และเสนอแนวคิดในเรื่องการค้าระหว่างประเทศสองประเทศจะทำการค้าขายกัน เมื่อประเทศหนึ่งสามารถผลิตสินค้าชนิดนั้นอย่างมีประสิทธิภาพสูงกว่าเมื่อเทียบกับการผลิตสินค้าชนิดนั้น ในอีกหนึ่งประเทศ ซึ่งสามารถอธิบายได้ 2 ประการ คือ

2.1 ประเทศหนึ่ง สามารถผลิตสินค้าชนิดนั้นด้วยจำนวนแรงงานน้อยกว่าอีกหนึ่งประเทศ ประเทศนั้นก็ จะผลิตสินค้าที่เสียต้นทุนต่ำกว่า (สินค้าที่ได้เปรียบ) ไปแลกกับสินค้าอีกหนึ่งชนิดของประเทศอื่น ซึ่งตน ไม่ได้ผลิต

2.2 ประเทศหนึ่ง สามารถผลิตสินค้าชนิดนั้นด้วยจำนวนแรงงานที่น้อยกว่าอีกประเทศหนึ่งด้วย จำนวนแรงงานเท่ากัน ประเทศนั้นก็ผลิตเฉพาะสินค้าที่ตนได้เปรียบเป็นสินค้าออกแลกกับสินค้าอีกชนิด หนึ่งที่ตนเสียเปรียบ

จึงสรุปได้ว่า การค้าระหว่างประเทศเกิดขึ้น เนื่องจากปัจจัยการผลิตของแต่ละประเทศและแรงงานทุน ในแต่ละประเทศมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบไม่เท่ากัน

3. ลักษณะทางด้านภูมิศาสตร์ของประเทศจีน

ศูนย์ความรู้เพื่อการค้าและการลงทุนกับจีน (2009) กล่าวว่า เขตการปกครองตนเองซินเจียงตั้งอยู่ ทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือของประเทศจีน มีลักษณะภูมิประเทศที่โดดเด่นคือ เป็นพื้นที่แอ่งกระทะและ เทือกเขาสลับกัน ซึ่งพื้นที่แอ่งกระทะดังกล่าวถูกล้อมรอบด้วยภูเขา มีความแตกต่างของสภาพภูมิอากาศ เป็นอย่างมาก ทรัพยากรธรรมชาติส่วนมากเป็นพวกแร่ น้ำมัน แก๊สธรรมชาติ มีการทำเกษตรกรรมและ เนื่องจากได้รับพลังงานแสงอาทิตย์อย่างสมบูรณ์จึงเหมาะแก่การเจริญเติบโตของพืชประเภท ทุเรียน ยางพารา มะเขือเทศ องุ่น และปอ มีการทำปศุสัตว์ ช่วงสามไตรมาสแรกของปี 2009 มีมูลค่าผลผลิตรวม ของภาคเกษตรกรรม 113,319 ล้านหยวนเพิ่มขึ้นจากช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อนร้อยละ 4.8 โดยผลผลิต เสบียงอาหารรวมตลอดทั้งปีพบสถิติสูงสุดด้วยปริมาณผลผลิตถึง 12 ล้านตัน ตั้งแต่เดือนมกราคม- กันยายน เกษตรกรชาวซินเจียงมีรายได้เฉลี่ยคนละ 2,983 หยวน เพิ่มขึ้นจากช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อน 380 หยวน คิดเป็นร้อยละ 14.6 โดยอัตราการเติบโตของรายได้เฉลี่ยสูงเป็นอันดับ 1 ของประเทศจีน

4. ความสัมพันธ์ไทย-จีน

ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับสาธารณรัฐประชาชนจีน (สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย ,2549) มีรายละเอียดดังนี้ นับตั้งแต่ไทยได้สถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตกับสาธารณรัฐประชาชนจีน เมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ. 2518 ความสัมพันธ์ไทย-จีนดำเนินการมาด้วยความราบรื่นบนพื้นฐานของความเสมอภาคและอยู่ภายใต้หลักการของผลประโยชน์ร่วมกัน เพื่อธำรงไว้ซึ่งความมั่นคง สันติภาพ และเสถียรภาพของภูมิภาค สาธารณรัฐประชาชนจีนใช้เวลาในการพัฒนาประเทศให้มีความมั่นคงทางด้านเศรษฐกิจมากกว่า 14 ปี จึงได้เป็นสมาชิกองค์การการค้าโลก(World Trade Organization-WTO) จีนมีความสามารถที่จะขยายเศรษฐกิจและมีเสถียรภาพเป็นอันดับหนึ่งของภูมิภาคเอเชียในการพัฒนาประเทศเมื่อ 14 ปีที่แล้ว ความสัมพันธ์ในปัจจุบัน จีนได้เน้นทางการค้าและเศรษฐกิจบนพื้นฐานของผลประโยชน์ต่างตอบแทนเป็นหลัก ประเทศไทยต้องการเป็นพันธมิตรทางด้านการค้ากับจีน เนื่องจากประเทศจีนมีประชากรมากกว่า 1,300 ล้านคน และโอกาสที่ประเทศไทยได้เข้าร่วมการประชุมใน BFF(BOARD FORUM FOR ASIA) ณ ประเทศจีน เมื่อเดือนเมษายน พ.ศ. 2545 ไทยและจีนตกลงที่จะให้จัดตั้งเขตการค้าเสรีไทย-จีนขึ้น โดยให้เริ่มจากสาขาที่มีความพร้อมก่อน (early harvest) ซึ่งไทยได้เสนอการเปิดเสรีกลุ่มผักและผลไม้ ทั้งนี้การดำเนินนโยบายการเปิดเขตการค้าเสรีมีการจัดทำเป็น 2 กรอบ คือ เขตการค้าเสรีอาเซียน-จีน เมื่อวันที่ 6 พฤศจิกายน ค.ศ. 2001 ผู้นำอาเซียน-จีนเห็นชอบให้มีการจัดตั้ง FTA โดยให้มีการลดภาษีขั้นต้นสินค้ากลุ่มแรกภายใต้ Early Harvest Program(EHP) ก่อน ในพิกัด(01-08) โดยมีเป้าหมายให้เป็นเขตการค้าเสรีที่สมบูรณ์ภายในสิบปี ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม ค.ศ.2004 และภาษีจะลดลงเหลือ 0% ในปี ค.ศ. 2006 สำหรับประเทศอาเซียนเดิม 6 ประเทศและจีน ส่วนอาเซียนใหม่ให้ยึดหยุ่นได้ถึงปี ค.ศ. 2010

5. การค้าระหว่างประเทศของไทย

ตารางแสดง มูลค่าการค้าในประเภทภาคี FTA ของอาเซียน

มูลค่า : ล้าน

เหรียญสหรัฐ

ประเทศคู่ค้า	รวม	การส่งออก	การนำเข้า	รวม	การส่งออก	การนำเข้า
จีน	36,637.50	15,655.68	20,981.28	13.29	11.88	14.58
ญี่ปุ่น	41,929.41	13,659.69	28,269.72	15.21	10.36	19.65
เกาหลีใต้	7,880.97	2,823.00	5,057.97	2.86	2.14	3.52
อินเดีย	4,870.49	3,103.35	1,767.14	1.77	2.35	1.23
ออสเตรเลีย	8,506.77	5,059.27	3,447.50	3.09	3.84	2.40
นิวซีแลนด์	919.33	580.42	338.91	0.33	0.44	0.24
รวม	100,744.47	40,881.41	59,863.06	36.54	31.02	41.60

ที่มา: ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักปลัดกระทรวงพาณิชย์ โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

จากตาราง จะเห็นได้ว่าคู่ค้าที่สำคัญที่มีความสำคัญด้านการตลาดของไทยมีด้วยกัน 2 ประเทศ คือ จีน และ ญี่ปุ่น ไม่ว่าจะเป็นทั้งด้านการนำเข้า หรือส่งออก ล้วนมีมูลค่าที่สูงทั้งสิ้น ในด้านทางด้านการค้ากับจีนนั้นมีอัตราที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง นั่นก็เนื่องมาจากการที่ไทยและจีน ได้ลงนามข้อตกลงทางด้านการค้าเสรีสินค้าผักและผลไม้ ตั้งแต่ในปี 2546 ให้ลดภาษีขาเข้าของทั้ง 2 ประเทศให้เหลือ 0%

6. การค้าระหว่างประเทศของจีน

ตารางแสดงถึงการค้าระหว่างประเทศของจีนโดยรวมตั้งแต่เดือนมกราคม-มิถุนายนในปี 2004-2005

(Dollars USA)

No.	Countries & regions	2004			2005		
		Export	Import	Total Value	Export	Import	Total Value
1	U.S.A.	124,947,661	44,678,577	169,626,238	162,899,645	48,726,300	211,625,945
2	Japan	73,514,291	94,372,070	167,886,361	83,992,125	100,451,631	184,443,756
3	Hong Kong	100,878,020	11,800,390	112,678,410	124,481,051	12,227,029	136,708,080
4	S.Korea	27,818,420	62,249,785	90,068,205	35,109,255	76,821,993	111,931,248
5	Taiwan	13,535,231	64,778,585	78,313,816	16,549,596	74,684,408	91,234,004
6	Germany	23,755,914	30,368,397	54,124,311	32,527,598	30,724,375	63,251,973
7	Singapore	12,687,286	13,996,627	26,683,913	16,632,619	16,516,444	33,149,063
8	Malaysia	8,086,771	18,174,346	26,261,117	10,606,862	20,096,178	30,703,040
9	Russia	9,102,497	12,129,462	21,231,959	13,212,245	15,890,896	29,103,141
10	Netherlands	18,519,151	2,969,442	21,488,593	25,876,832	2,925,862	28,802,694
11	Australia	8,838,318	11,552,520	20,390,838	11,061,741	16,186,481	27,248,222
12	U.K.	14,968,276	4,760,959	19,729,235	18,977,018	5,526,084	24,503,102
13	Thailand	5,801,567	11,541,635	17,343,202	7,820,480	13,991,863	21,812,343
14	India	5,926,674	7,677,431	13,604,105	8,934,636	9,768,340	18,702,976
15	France	9,922,104	7,663,201	17,585,305	11,640,391	9,009,044	20,649,435
	Others	260,014,113	207,388,137	467,402,250	344,576,689	255,297,839	599,874,528
	Total:	593,368,633	561,422,987	1,154,791,620	761,999,138	660,118,467	1,422,117,605

ที่มา: Source General Administratin of Customs,P.R. China Compiled by Office of Commercial

Affairs, Royal Thai Embassy, Beijing Date2, 2006

จากตารางจะเห็นได้ว่าการนำเข้า-ส่งออกของจีนมีมูลค่าสูงขึ้น โดยการส่งออกในกลุ่มประเทศยุโรป แต่การนำเข้าของจีนนั้น ส่วนมากจะนำเข้าผลผลิตจากฝั่งเอเชียมากกว่า ดูจากตัวเลขที่จีนนำเข้าจากญี่ปุ่น ซึ่งเป็นปริมาณการนำเข้าที่มากที่สุด

7. การทำข้อตกลงระหว่างประเทศไทยกับสาธารณรัฐประชาชนจีน

ประโยชน์จากการเปิดการค้าเสรีสินค้าเกษตรภายใต้กรอบการค้าโลก(WTO) การเปิดเสรีการค้าภายใต้ WTO ของสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมที่สำคัญที่มีต่อเศรษฐกิจไทย การเปิดเสรีทางการค้าสินค้าเกษตรภายใต้กรอบข้อตกลงขององค์การการค้าโลก จะมีผลกระทบที่สำคัญต่อเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทย เนื่องจากการเปิดเสรีจะทำให้เกิดการปรับตัวทางด้านประสิทธิภาพการผลิต โครงสร้างการผลิต และการค้าสินค้าเกษตรของโลกอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศไทยในฐานะประเทศสมาชิกองค์การการค้าโลก ภาคการเกษตรไม่เพียงแต่เป็นแหล่งรายได้นำเงินตราเข้าสู่ประเทศ ดังนั้นภาครัฐและภาคเอกชนควรเตรียมความพร้อมให้ประเทศได้รับประโยชน์สูงสุดจากการเปิดเสรี ซึ่งก็ขึ้นอยู่กับความสามารถในการปรับตัวของสินค้านั้นๆทั้งในด้านประสิทธิภาพในการผลิตและกลยุทธ์ทางการเกษตรในการรักษาส่วนแบ่งตลาดเดิมและหาตลาดใหม่ เนื่องจากการเปิดเสรีการค้าจะทำให้การแข่งขันมีความรุนแรงขึ้น ในงานวิจัยนี้ได้ทำการศึกษาถึงผลกระทบที่มีต่อผู้ผลิตและผู้บริโภค เพื่อประเมินผลกระทบของการปฏิบัติตามพันธกรณีภายในกรอบองค์การการค้าโลกทั้งของไทยและต่างประเทศแล้วนำผลดังกล่าวมาวิเคราะห์ผลกระทบของ (1) การปรับลดอัตราภาษีศุลกากร (2) การลดการอุดหนุนการผลิตภายในภาคเกษตร และ(3) การลดมาตรการที่มีใช้ภาษี

ผลการศึกษาวิจัย

1. ปริมาณการค้าผลไม้ระหว่างไทย-จีน

1.1 ก่อนการเปิดเขตการค้าเสรี (FTA : FREE TRADE AREA)

ไทยมีการนำเข้าผลไม้จากจีนตั้งแต่ปีพ.ศ. 2541 เป็นต้นมา และมีแนวโน้มที่สูงขึ้น โดยเฉพาะในปี พ.ศ. 2542 ไทยมีการนำเข้าผลไม้จากจีนเพิ่มขึ้นจากปีพ.ศ. 2541 ถึง 95.56% ทั้งนี้เนื่องจากในช่วงปี พ.ศ. 2540 ไทยเกิดวิกฤตเศรษฐกิจอย่างรุนแรง ทำให้การนำเข้าสินค้าจากต่างประเทศที่รวมถึงการนำเข้าผลไม้ลดลงต่ำกว่าปกติมาก เมื่อเศรษฐกิจฟื้นตัว การนำเข้าผลไม้จากต่างประเทศจึงขยายเพิ่มขึ้นตามมา

ตารางแสดง ปริมาณและมูลค่าการนำเข้าผลไม้ของไทย จากจีน พ.ศ.2541-2544 ก่อนการเปิดเสรี

ชนิดผลไม้	2541		2542		2543		2544	
	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)
แอปเปิล	9912.30	318.51	18347.84	662.38	20664.81	739.50	28028.25	801.94
ลูกนัท	383.79	34.62	678.63	53.89	1059.20	85.55	847.60	76.50
แพร์	720.16	33.60	1256.28	83.88	1389.74	55.72	2033.54	62.84
ผลไม้อื่นๆ	317.90	6.63	1862.02	748.31	2525.0	22.16	11624.70	389.13

ที่มา: ปริมาณและมูลค่าการค้าการนำเข้าสินค้าเกษตร, โดยธนาคารแห่งประเทศไทย, 2549, ค้นเมื่อ 19พฤศจิกายน 2555, จาก

<http://www.bot.or.th/bothomepage/databank/EcomDate/EconFconFinance/tab42.asp>

เมื่อดูจากตาราง ผลไม้เกือบทุกชนิดมีปริมาณการนำเข้าที่สูงขึ้นทุกปี ผลไม้ที่สามารถเห็นได้ชัดถึงปริมาณการนำเข้าที่เพิ่มขึ้นนั้นคือ แอปเปิล นั้นอาจเป็นเพราะ ประเทศไทยเองไม่สามารถผลิตแอปเปิลได้เพียงพอต่อการบริโภคของคนในประเทศ และกอปรกับประเทศจีนเป็นประเทศที่มีการปลูกแอปเปิลมาก เพราะมีลักษณะภูมิศาสตร์ที่เหมาะสม โดยในมณฑลซานซี ตำบลลั่วชานเป็นแหล่งเพาะปลูกแอปเปิลที่สำคัญของจีน มีปริมาณการขายกว่า 100 ล้านกิโลกรัมต่อปี โดยแอปเปิลจากลั่วชานถูกส่งไปขายทั้งในจีนและถูกส่งขายไปยังต่างประเทศ เช่น ไทย สิงคโปร์ ฮองกงและมาเก๊า (สิริวรงค์ เสนวงษ์, 2553)

1.2 หลังการเปิดเขตการค้าเสรี (FTA : FREE TRADE AREA)

ไทยและจีน ได้ลงนามข้อตกลงเขตการค้าเสรีสินค้าผักและผลไม้ เมื่อวันที่ 16 มิถุนายน 2546 ให้ลดภาษีนำเข้าของ 2 ประเทศ ให้ลงเหลือ 0 เปอร์เซ็นต์ มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2546 ซึ่งอยู่ในพิกัดศุลกากรตอนที่ 07 และ 08 การเปิดเสรีทางการค้าระหว่างไทยกับจีนนั้นไทยมีความหวังว่าจะสามารถผลักดันผลไม้ไทยนานาชนิดสู่ผู้บริโภคชาวจีน ซึ่งถึงแม้ไทยจะส่งออกผลไม้ได้เพิ่มขึ้น แต่ก็มีการนำเข้าผักและผลไม้จากจีนเพิ่มขึ้นเช่นกัน

จากการศึกษาพบว่า มูลค่าการค้าขายผลไม้ระหว่างไทย-จีนภายหลังการจัดตั้งเขตการค้าเสรีนั้นมีการขยายตัวเพิ่มมากขึ้น โดยในช่วงเดือนตุลาคมพ.ศ. 2546-เดือนมิถุนายนพ.ศ.2547 รวมเป็นเวลา 9 เดือน มูลค่าการค้าสินค้าผลไม้ระหว่างกันรวม 5,006.94 ล้านบาท โดยไทยส่งออกมูลค่า 2,440.91 ล้านบาท เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเดียวกันในปีพ.ศ. 2546 มีการขยายตัวเพิ่มขึ้น 43.90% ส่วนการนำเข้าผลไม้จากจีนนั้น ไทยนำเข้ามูลค่ารวม 2,566.03 ล้านบาท ขยายตัวเพิ่มขึ้น 58.71%

ตารางแสดง เปรียบเทียบดุลการค้าระหว่างไทย-จีน หลังการทำ FTA ในช่วงเดือนตุลาคม พ.ศ.2546-เดือนตุลาคม พ.ศ.2547

(มูลค่า:ล้านบาท)

ปี พ.ศ.	มูลค่าการค้ารวม	ไทยส่งออก	ไทยนำเข้า	ดุลการค้า
ต.ค. 2546-มิ.ถ. 2546	2428.64	1369.25	1059.39	309.86
ต.ค. 2546-มิ.ถ. 2547	5006.94	2440.91	2566.03	-125.12
% การเปลี่ยนแปลง	51.49	43.90	58.71	

ที่มา: ปริมาณและมูลค่าการค้าการนำเข้าสินค้าเกษตร, โดยธนาคารแห่งประเทศไทย, 2549, ค้นเมื่อ 19พฤศจิกายน 2555, จาก

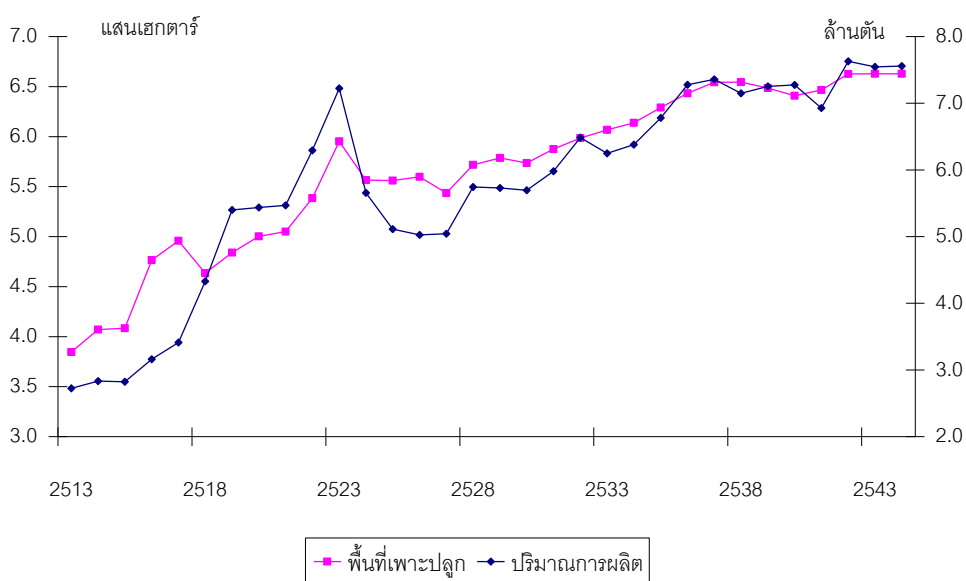
<http://www.bot.or.th/bothomepage/databank/EcomDate/EconFconFinance/tab42.asp>

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการค้าผลไม้ไทย-จีน

2.1 ลักษณะทางภูมิศาสตร์

ชนิดของผลไม้ที่จีนทำการผลิตค่อนข้างมีความหลากหลายมาก เนื่องจากจีนเป็นประเทศใหญ่ ทำให้พื้นที่ของประเทศครอบคลุมสภาวะแวดล้อมที่หลากหลาย โดยจีนมีการผลิตผลไม้เมืองร้อนในทางตอนใต้ และมีการผลิตผลไม้เมืองหนาวในทางตอนเหนือ แต่เนื่องจากพื้นที่การเพาะปลูกของจีนส่วนใหญ่จะมีภูมิอากาศแบบเมืองหนาว ทำให้การผลิตผลไม้เมืองหนาวจึงมีสัดส่วนมากกว่า สำหรับชนิดของผลไม้ที่มีการเพาะปลูกในจีนมากเป็นอันดับหนึ่ง ได้แก่ แอปเปิล ในปี 2544 จีนมีการผลิตแอปเปิลถึง 21.56 ล้านตัน คิดเป็นร้อยละ 33 ของปริมาณการผลิตผลไม้ทั้งหมดในจีน รองลงมาได้แก่ ผลไม้จำพวกส้ม มีการผลิต 12.49 ล้านตัน คิดเป็นร้อยละ 18 อันดับสาม ได้แก่ แพร์ 8.95 ล้านตัน ร้อยละ 13 ส่วนของผลไม้ชนิดอื่นที่จีนมีการผลิตมากรองลงไปอีกก็ได้แก่ กว๊าย พลัม และองุ่นตามลำดับ

กราฟทแสดง พื้นที่เพาะปลูกและปริมาณการผลิตผลไม้ของไทย

ที่มา : องค์การอาหารและการเกษตร

ในช่วงปี 2534 ถึงปี 2544 ไทยมีการขยายพื้นที่เพาะปลูกผลไม้เพิ่มขึ้นจาก 6.14 แสนเฮกตาร์เป็น 6.62 แสนเฮกตาร์ หรือคิดเป็นอัตราการเพิ่มขึ้นเฉลี่ยเพียง 4,800 เฮกตาร์ต่อปีเท่านั้น ปริมาณการผลิตผลไม้ของไทยในแต่ละปีขึ้นอยู่กับการใช้พื้นที่เพาะปลูกของปีนั้น ๆ เป็นสำคัญ ทั้งนี้แสดงว่าลักษณะการผลิต

ผลไม้ของประเทศไทยยังคงเป็นการเกษตรแบบดั้งเดิมโดยไม่ได้มีการเปลี่ยนแปลงหรือประยุกต์ใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ ในการผลิตมากนักตลอดช่วง 10 ปีที่ผ่านมา ซึ่งสาเหตุนี้เองที่ส่งผลให้ปริมาณการผลิตผลไม้ของไทยไม่ได้เพิ่มสูงขึ้นมากเท่าที่ควร และยังมีความผันผวนที่สูงมากอีกด้วย

2.2 การขนส่งและการกระจายสินค้า

การขนส่งทางบก สามารถใช้เส้นทางขนส่งได้ 5 เส้นทาง

1. จากอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย เข้าสู่ประเทศพม่าทางด้านท่าจี้เหล็ก ผ่านเมืองของ และเข้าสู่ประเทศจีนที่เมืองเหมิงชัง เพื่อสู่สิบสองปันนา โดยมีระยะทางยาว 240 กิโลเมตร
2. จากอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย เข้าสู่ประเทศพม่าทางด้านจี้เหล็ก ผ่านเมืองเชียงตุงเข้าสู่สิบสองปันนา ประเทศจีน โดยมีระยะทางยาว 253 กิโลเมตร
3. จากอำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย เข้าสู่ประเทศลาว ผ่านทางห้วยทรายในหลวงนำทา บ่อเตน บ่อหาน เข้าสู่สิบสองปันนา ประเทศจีน ระยะทาง 254 กิโลเมตร
4. จากอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดน่าน เข้าสู่ประเทศลาว ผ่านด่านห้วยโก๋น ด่านน้ำเงิน ปากแบ่ง บ่อหาน เข้าสู่สิบสองปันนา ประเทศจีน โดยมีระยะทางยาว 300 กิโลเมตร
5. จากจังหวัดหนองคายเข้าสู่เวียงจันทน์ ประเทศลาว จากนั้นเข้าสู่ประเทศเวียดนามและผ่านเข้าสู่ประเทศจีน ทางเมืองหนานหนิง

เส้นทางขนส่งทางเรือ

เส้นทางขนส่งทางเรือ สามารถใช้เส้นทางเดินเรือ โดยลุ่มแม่น้ำโขงและทางทะเล ซึ่งเป็นการขนส่งสินค้าได้จำนวนมาก การขนส่งทางเรื่อนั้นจะใช้เส้นทางแม่น้ำโขง โดยใช้เส้นทางจากท่าเรือที่อำเภอเชียงแสน หรือเชียงของ จังหวัดเชียงราย เดินทางไปยังท่าเรือที่เมืองสิบสองปันนา ในมณฑลยูนนาน ประเทศจีน หรือไปยังท่าเรือเมืองหนานหนิง เขตการปกครองอิสระกวางสี ประเทศจีน จากนั้นกระจายสินค้าไปยังเมืองต่างๆต่อไป

เส้นทางขนส่งทางทะเล

จากไทยไปเมืองท่าของจีน ส่วนใหญ่การขนส่งสินค้าใช้เส้นทางจากแหลมฉบังผ่านทางทะเลจีนใต้ ไปยังฮ่องกง ใช้เวลาเดินทางประมาณ 4 วัน จากนั้นขนถ่ายสินค้าลงเรือเพื่อขนส่งต่อไปยังท่าเรือหนานไห่ เมืองกวางโจว มณฑลกวางตุ้ง เพื่อกระจายสินค้าไปยังเมืองต่างๆต่อไป

เส้นทางขนส่งทางอากาศ

สามารถใช้ท่าอากาศยานในเมืองต่างๆ ของมณฑลยูนนาน ประเทศจีน เช่น ท่าอากาศยานเมืองเป่าซาน นครเซียงรุ่ง เมืองจ้าวทง เมืองหมางซื่อ เมืองซือเหมา เมืองลี่เจียว เมืองต้าหลี่ ฯลฯ

แหล่งกระจายสินค้าสำคัญ

มณฑลกวางตุ้ง กวางตุ้งเป็นศูนย์กลางการค้าและเศรษฐกิจของจีนมานานและเป็นเสมือน “ประตูบานแรก” ที่ท่านเติ้งเสี่ยวผิงใช้เปิดรับการติดต่อกับโลกภายนอกมาตั้งแต่ปลายปี 2521 เมื่อเราลองมองทางด้านภูมิศาสตร์นั้น กวางตุ้งตั้งอยู่ทางตอนใต้สุดของประเทศจีน ทางใต้ติดต่อกับทะเลจีนใต้ ใกล้กับเกาะฮ่องกงและมาเก๊า ทางเหนือติดกับมณฑลยูนนานและมณฑลเจียงซี ทางตะวันออกติดกับมณฑลฝูเจี้ยน (ฮกเกี้ยน) และทางทิศตะวันตกติดกับเขตการปกครองตัวเองกวางซีจ้วง มีแม่น้ำจูเจียงซึ่งเป็นแม่น้ำที่ยาวเป็นอันดับสามของจีนไหลผ่าน ส่วนชายฝั่งทะเลยาวทั้งสิ้น 4,310 กิโลเมตร มณฑลกวางตุ้งเป็นมณฑลที่มีการพัฒนาทางเศรษฐกิจที่ก้าวหน้าที่สุดและมีขนาดเศรษฐกิจใหญ่ที่สุดในประเทศจีน

แหล่งกระจายสินค้าในประเทศไทยนั้นภูมิภาคที่มีความสำคัญนั้นคือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ หรือที่เราเรียกกันว่าภาคอีสาน เป็นภาคที่มีความสำคัญยิ่งของประเทศไทย สาเหตุที่กล่าวเช่นนี้ เนื่องจากภาคอีสานเป็นภาคที่มีศักยภาพเชิงพื้นที่สูงเพื่อการพัฒนาเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน โดยเฉพาะ สปป.ลาว ทำให้ที่ผ่านมามีการประกอบกิจกรรมทางเศรษฐกิจร่วมกันในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว เป็นต้น โดยจังหวัดในภาคอีสานที่มีพื้นที่ชายแดนติดกับ สปป.ลาว มีหลายจังหวัด ได้แก่ นครพนม บึงกาฬ มุกดาหาร เลย หนองคาย อุบลราชธานี และอำนาจเจริญ โดยในจำนวนนี้ ในมุมมองของผู้เขียนเห็นว่าจังหวัดที่มีศักยภาพสูงที่น่าจับตามองเป็นพิเศษ เนื่องจากมีโครงการพัฒนาต่างๆ ที่โดดเด่นในปัจจุบัน โดยเฉพาะการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ที่กำลังจะกลายเป็นโอกาสในการพัฒนาให้เป็นฐานการผลิตใหม่ของภาคอุตสาหกรรมอื่น จะเอื้อประโยชน์ให้เกิดการพัฒนา เศรษฐกิจใน

ระดับภูมิภาคตลอดจนในระดับประเทศได้อย่างกว้างขวาง ซึ่ง 3 จังหวัดที่กล่าวถึง ได้แก่ นครพนม มุกดาหาร และหนองคาย

2.3 กรอบความร่วมมือระหว่างประเทศ

ความร่วมมือระหว่างไทย-จีน ภายใต้ความตกลงการขยายความร่วมมือทวิภาคี ทางเศรษฐกิจและการค้า ในเชิงกว้างและเชิงลึกระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยและรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน (Agreement on Expanding and Deepening Bilateral Economic and Trade Cooperation :EDBETC)

พิธีสารว่าด้วยการจัดตั้งคณะกรรมการร่วมทางการค้าไทย-จีน เมื่อวันที่ 9 พฤศจิกายน 2521 ข้อตกลงว่าด้วยการจัดตั้งคณะกรรมการร่วมว่าด้วยความร่วมมือทางเศรษฐกิจไทย-จีน เมื่อวันที่ 12 มีนาคม 2528 ข้อตกลงความร่วมมือด้านวัฒนธรรมไทย-จีน เมื่อวันที่ 28 สิงหาคม 2544 ความตกลงเร่งลดภาษีสินค้าผักและผลไม้ระหว่างไทย-จีน เมื่อวันที่ 18 มิถุนายน 2546 บันทึกความเข้าใจระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย กับรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีนว่าด้วยการส่งเสริมความร่วมมือทางการค้า การลงทุน และเศรษฐกิจ วันที่ 18 ตุลาคม 2546 บันทึกความเข้าใจร่วมกันว่าด้วยความร่วมมือด้านสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช ระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ไทย กับกระทรวงควบคุมและกักกันโรคของจีน เมื่อวันที่ 12 เมษายน 2547 พิธีสารว่าด้วยการตรวจสอบและกักกันผลไม้ที่จะส่งออกจากจีนมาไทย ระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ไทย กับกระทรวงควบคุมและกักกันโรคของจีนเมื่อวันที่ 29 ตุลาคม 2547 ณ จังหวัดภูเก็ต . บันทึกความเข้าใจด้านการยอมรับมาตรฐานสุขอนามัยในสินค้าผักสด เนื้อ ไข่ และเนื้อไก่ ระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ของไทย กับกระทรวงควบคุมและกักกันโรคของจีนเมื่อวันที่ 22 กันยายน 2548 ณ จังหวัดเชียงใหม่ ความตกลงการขยายความร่วมมือทวิภาคีทางเศรษฐกิจและการค้าในเชิงกว้างและเชิงลึกระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยและรัฐบาลสาธารณรัฐประชาชนจีนเมื่อวันที่ 24 มิถุนายน 2552

ภาคเอกชน

ข้อตกลงความร่วมมือระหว่างคณะกรรมการร่วมภาคเอกชน 3 สถาบัน ได้แก่ สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยและสมาคมธนาคารไทย กับสภาส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศแห่งชาติจีน เมื่อวันที่ 27 สิงหาคม 2536 ข้อตกลงความร่วมมือด้านเศรษฐกิจ การค้าและวิชาการ

ระหว่างสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย กับหอการค้ามณฑลเหอเป่ย์ เมื่อวันที่ 28 มีนาคม 2543 บันทึกความเข้าใจว่าด้วยการจัดตั้งสภาธุรกิจ ไทย-จีนและสภาธุรกิจ จีน-ไทย เมื่อวันที่ 28 สิงหาคม 2544

2.4 รสนิยมและรายได้ของประชากรต่อการเลือกบริโภคผลไม้

ชาวจีนจะซื้อผลไม้มากเป็นพิเศษในช่วงเทศกาลตรุษจีนและเทศกาลไหว้พระจันทร์ โดยเฉพาะเทศกาลไหว้พระจันทร์ที่ผลไม้ไทยเกือบทุกชนิดมักเป็นที่ต้องการอย่างมาก

ชาวจีนนิยมบริโภคทุเรียนพันธุ์หมอนทอง ซึ่งมีจุดเด่น คือ ขนาดผลใหญ่ เนื้อหนาละเอียด สีเหลืองอ่อน ไม้ละหรือละติ่มมือ เม็ดลีบ กลิ่นไม่แรงนัก รสชาติหวานมัน ทั้งนี้ ชาวจีนนิยมบริโภคทุเรียนห้ามเหมือนชาวไทย

ลำไยไทยเป็นผลไม้ยอดนิยมของชาวจีน เนื่องจากมีผลโต รสหวาน เนื้อหนา เม็ดเล็ก ขณะที่ลำไยจากเวียดนามมีเม็ดในใหญ่กว่า น้ำเยอะ เนื้อฟามบางและไม่หวาน จึงมีราคาถูกกว่าลำไยของไทยมาก ทั้งนี้ ชาวจีนนิยมเลือกซื้อลำไยที่มีผิวสวย ขนาดผลใหญ่เสมอกัน

กล้วยไข่เป็นที่นิยมของผู้บริโภคในแถบจีนตะวันตก โดยเฉพาะมณฑลเสฉวนและเทศบาลนครฉงชิ่ง ซึ่งมีผู้บริโภคระดับกลางและระดับบนเพิ่มจำนวนขึ้นเรื่อยๆ ทั้งนี้กล้วยไข่ได้รับการขนานนามว่า “กล้วยจักรพรรดิ” เนื่องจากรูปร่างและการเรียงตัวของผลกล้วยซึ่งมีสีเหลืองอร่ามเป็นที่สะดุดตา ประกอบกับมีรสชาติดหวานนุ่มลิ้นทำให้เป็นที่ชื่นชอบของผู้บริโภคชาวจีน

ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อผลไม้ จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อผลไม้มากที่สุด คือ ชนิดของผลไม้ที่มีความต้องการ รองลงมาคือคุณภาพของผลไม้ ในขณะที่ปัจจัยด้านราคารุนั้นก็มีส่วนสำคัญเช่นกัน เนื่องจากราคาจะขึ้นอยู่กับผล ของผลผลิตที่ออกสู่ตลาดและฤดูกาล และปัจจัยด้านรายได้ก็เป็นสาเหตุรองลงมา ทั้งนี้พบว่า ผู้ที่มีรายได้ปานกลางถึงระดับสูง ได้แก่ ผู้ประกอบการธุรกิจข้าราชการ พนักงานบริษัท การซื้อผลไม้จะพิจารณาจากคุณภาพเป็นอันดับแรก ในขณะที่กลุ่มที่มีรายได้น้อย ได้แก่ เกษตรกร แรงงานรับจ้าง จะพิจารณาจากราคาเป็นอันดับแรก

3. แนวโน้มการค้าผลไม้ไทย-จีน

ในเรื่องของวัตถุดิบที่ประเทศจีนมีนั้น เป็นจุดแข็งที่สุด จีนมีพื้นที่ที่กว้างใหญ่ สามารถปลูกผลไม้ได้ในจำนวนมาก แต่ส่วนใหญ่จะเป็นผลไม้เมืองหนาว กระบวนการผลิตจีนก็มีเทคโนโลยีทางการเกษตรที่พัฒนาอย่างรวดเร็ว และเริ่มที่จะนำมาใช้ในเชิงพาณิชย์ อีกทั้งค่าจ้างแรงงานที่ต่ำ และประชากรส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรมีความคุ้นเคยกับการทำการเกษตร ทำให้ผลผลิตที่ได้มานั้นมีจำนวนมาก ทั้งรัฐบาลยังให้เงินสนับสนุนปลูกพืชที่มีผลตอบแทนที่สูง ในเรื่องการจัดจำหน่ายนั้น เนื่องจากประเทศจีนเป็นประเทศที่กว้างใหญ่ทำให้การกระจายสินค้ายังไม่ทั่วถึง รวมทั้งการเก็บรักษาสินค้ายังไม่ดีพอ เช่น ขาดแคลนห้องเย็นตามเมืองต่างๆ การกระจายสินค้ามายังไทยนั้น กระจายผ่านทางภาคใต้ของจีนเข้าสู่ภาคเหนือของไทย โดยภายในอนาคตการเชื่อมต่อเครือข่ายจะดีขึ้นทำให้การกระจายสินค้าจากจีนในไทยมีปริมาณที่มากขึ้น และอีกเส้นทางหนึ่งคือการกระจายสินค้าผ่านทางแม่น้ำโขงตอนเหนือ ซึ่งส่วนใหญ่ไม่ได้ผ่านขั้นตอนทางศุลกากรทำให้มีต้นทุนการค้ำที่ต่ำ ในด้านจุดอ่อนผู้ศึกษาได้ทำการศึกษาจุดอ่อนในการค้าขายของจีน ผลการศึกษาพบว่า จีนพึ่งพิงผลไม้เมืองหนาวไม่กี่ประเภท อาทิเช่น แอปเปิ้ล ผลไม้ตระกูลส้มแพร์ และพีช ทำให้ขาดความหลากหลาย และเนื่องด้วยแหล่งเพาะปลูกที่กระจุกกระจาย การควบคุมคุณภาพเพื่อการส่งออกนั้นทำได้ลำบาก และเทคโนโลยีการเก็บรักษาผลไม้ก็ยังไม่ดีพอ การส่งออกผลไม้ของจีนมายังไทยนั้นยังขาดการจัดการที่ดี เป็นการค้าแบบนอกรูปแบบ ส่วนใหญ่ส่งมาทางภาคเหนือของประเทศไทย เมื่อมีผลผลิตออกมา จะออกมาในเวลาเดียวกันทั้งหมด ทำให้จีนมีแนวโน้มที่จะประสบปัญหาผลไม้อันตลาด ทำให้ต้องรีบเร่งระบายออก ซึ่งนั่นอาจจะทำให้เสีราคา เมื่อประสบกับปัญหาที่ได้กล่าวมา ทางรัฐบาลจีนก็ได้เริ่มมีนโยบายที่จะแก้ไขปัญหาอย่างจริงจัง ซึ่งจากการศึกษาในเรื่องการเน่าเสียของผลไม้ นั้น รัฐบาลจีนก็ได้มีการนำผลไม้เมืองหนาวมาแปรรูป ไม่ว่าจะเป็นรูปแบบของ ผลไม้กระป๋อง น้ำผลไม้ และผลไม้อบแห้ง อีกทั้งรัฐบาลจีนยังเล็งเห็นความสำคัญของประเทศไทยในการเป็นศูนย์กลางการกระจายสินค้าไปสู่มาเลเซีย สิงคโปร์ หรืออินโดนีเซีย เพราะถนนในประเทศไทยมีสภาพสมบูรณ์ในการขนส่ง รัฐบาลจีนยังมีการนำเทคโนโลยีการจัดการทางตลาดของผู้ชำนาญการจากประเทศไทยไปประยุกต์ใช้กับเทคโนโลยีทางการเกษตรของจีนร่วมกับระบบ Logistic อีกด้วย แนวโน้มการค้าของจีนเมื่อพิจารณาจากปัจจัยที่กล่าวมาข้างต้นแล้ว มูลค่าการค้าผลไม้จะมีแนวโน้มที่เพิ่มมากขึ้น

ในส่วนของประเทศไทยถ้าจะกล่าวถึงจุดแข็ง ก็จะเป็นในเรื่องของสภาพพื้นที่ที่เหมาะสมและภูมิอากาศเหมาะสมต่อการเพาะปลูกผลไม้เมืองร้อน อีกทั้งยังสามารถเพาะปลูกพันธุ์ผลไม้ได้หลายชนิด ซึ่ง

สามารถทำการเพาะปลูกและให้ผลผลิตได้ตลอดทั้งปี เช่น การปลูกทุเรียน สามารถที่จะปลูกได้ในหลายพื้นที่ทำให้ผลผลิตไม่ขาดตลาด แตกต่างจากจีนที่ทางภาคเหนือจะมีอากาศหนาวส่วนทางตอนใต้ทำการเพาะปลูกได้บางฤดูเท่านั้น รัฐบาลไทยให้ความสำคัญกับการพัฒนาผลไม้มากเพื่อให้ได้ผลผลิตต่อพื้นที่ที่สูงขึ้น มีนโยบายสนับสนุนของภาครัฐไม่ว่าจะเป็นการผลักดันการส่งออกผลไม้ไทยไปยังตลาด หรือแม้กระทั่งการจัดงานเทศกาลผลไม้ในจีนหลายครั้งในหลายมณฑล ทั้งการผลิตและการส่งออก คณะวิจัยทางการเกษตรของทั้งภาครัฐและเอกชนก็มีความเข้มแข็งสามารถพัฒนาปรับปรุงพันธุ์พืชให้มีมาตรฐานที่สูงมากขึ้น ด้านการขนส่งนั้น ไทยสามารถขนส่งไปจีนได้หลากหลายเส้นทาง เช่น เชียงไฮ้ กวางโจว หรือผ่านการขนส่งทางภาคเหนือของไทย โดยการเดินเรือเข้าสู่ยูนนาน หรือ ถนนที่สร้างผ่านลาวไปยังภาคใต้ของประเทศจีน ในจุดอ่อนนั้นเรื่องการควบคุมดูแลให้ความรู้แก่เกษตรกรที่ใช้สารเคมีเป็นเรื่องที่สำคัญ เพราะจีนให้ความสำคัญกับเรื่องสารตกค้างมาก ต้องมีการให้ความรู้แก่เกษตรกรในเรื่องการใช้ยาฆ่าแมลงที่ถูกต้อง และต้องมีการตรวจสอบดูแลอย่างเคร่งครัด การขยายผลผลิตในบางพื้นที่อาจจะมีภูมิอากาศไม่เหมาะสมต่อผลไม้บางชนิด จึงต้องมีการจัดสรรพื้นที่เพาะปลูกให้ดี การกระจายสินค้าไปเพียงแค่ตลาด กวางโจวและตลาดฮ่องกง ยังไม่มีการกระจายสินค้าไปยังหัวเมืองหลักใหญ่ๆเช่น ปักกิ่ง เทียนสิน การพัฒนาบรรจุภัณฑ์ก็เป็นสิ่งสำคัญเพราะเมื่อเวลาขนส่งผลไม้บางประเภทจะได้อายุไม่เสียหาย ในด้านโอกาสที่จะพัฒนานั้นจากการศึกษามีอยู่หลายประเด็น เช่น การมีพันธุ์ใหม่ๆมากขึ้น จากการผสมขึ้นมาใหม่ เช่น ทุเรียนอาจจะมียุทธชาติที่ดีขึ้น เทคโนโลยีทางการเกษตรโดยเฉพาะการใช้ปุ๋ยอินทรีย์จะเป็นการประชาสัมพันธ์ที่ดีว่าผลไม้ปลอดภัยสารพิษ และยังมีปรับปรุงเทคโนโลยีมาช่วยเกษตรกรดั้งเดิมให้ปลูกพืชในเชิงพาณิชย์มากขึ้น การคมนาคมก็มีการสร้างถนนจากภาคเหนือของไทยเข้าสู่จีน ซึ่งเป็นเส้นทางลำเลียงสินค้าทางบกที่สมบูรณ์ อีกทั้งยังมีการพัฒนาแม่น้ำโขงตอนบนเพื่อให้เรือขนาดใหญ่ขนส่งได้สะดวกมากขึ้น เศรษฐกิจจีนที่เจริญเติบโตอย่างรวดเร็วและประชาชนมีรายได้และมีความต้องการบริโภคผลไม้มากขึ้น เพราะเชื่อว่าทำให้สุขภาพดี และผลไม้เมืองร้อนของไทยก็เป็นสิ่งที่มีคุณค่าของกิน ทำให้อายุยืน มีตลาดที่กว้างขึ้น โดยผลไม้ไทยได้รับการจัดว่าเป็น Premium product จากจีน

สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ลักษณะทางภูมิศาสตร์

ลักษณะภูมิประเทศเป็นปัจจัยที่สำคัญต่อการค้าขายระหว่างกัน ประเทศจีนเป็นประเทศที่มีฤดูหนาวที่ยาวนาน ผลไม้ที่ปลูกส่วนใหญ่จึงเป็นผลไม้เมืองหนาว พื้่งพื้่งผลไม้เมืองหนาวเป็นส่วนใหญ่ ผลไม้เมืองร้อนในจีนก็มีเช่นกัน แต่จะอยู่ทางภาคใต้ของจีน แต่รสชาติของผลไม้เมืองร้อนของจีนก็สู้ผลไม้เมืองร้อนของประเทศไทยไม่ได้ ด้วยสภาพภูมิอากาศ ลักษณะทางภูมิประเทศของประเทศไทย ทำให้ผลไม้เมืองร้อนเจริญเติบโตได้ดี และมีรสชาติที่อร่อย และสามารถปลูกได้เกือบตลอดทั้งปี ด้วยลักษณะทางภูมิศาสตร์ที่ต่างกันนี้เอง จึงเกิดการค้าขายแลกเปลี่ยนผลผลิตระหว่างกัน

การขนส่งและการกระจายสินค้า

การขนส่งผลไม้จากจีนมาไทยหรือไทยไปจีนนั้นมีหลายเส้นทางด้วยกัน ไม่ว่าจะทางบก ทางเรือ ทางอากาศ ทางทะเล การขนส่งและการกระจายสินค้าของทั้งสองประเทศนั้นปัจจุบันมีเทคโนโลยีที่ทันสมัยมากขึ้น ทำให้การขนส่งและการกระจายสินค้านั้นมีประสิทธิภาพ ศูนย์กลางการกระจายสินค้าของจีนส่วนใหญ่จะเป็นเมืองท่า หรือมีพื้นที่ที่ติดกับทะเล หรือแม่น้ำใหญ่ๆ เช่นเมือง กวางโจว เซี่ยงไฮ้ นั่นก็เพื่อช่วยต่อการรับส่งสินค้า และการขนส่งทางน้ำ ก็เป็นการขนส่งที่ไม่ค่อยมีค่าใช้จ่ายที่มากนัก ส่วนของประเทศไทยนั้น ได้มีการเปิดสะพานมิตรภาพ 3 แห่ง ทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งสามารถที่จะขนส่งสินค้าไปยังจีนตอนใต้ได้ และ 3 จังหวัดที่เป็นตัวเชื่อมต่อนั้นก็คือ มุกดาหาร นครพนม หนองคาย ซึ่งทั้งสามจังหวัดนี้ก็มีศักยภาพที่จะเป็นแหล่งกระจายสินค้าได้ดี

กรอบความร่วมมือระหว่างประเทศ

กรอบความร่วมมือระหว่างสองประเทศ เป็นตัวที่คอยขับเคลื่อนการค้าให้มีแนวโน้มที่เพิ่มขึ้น ความร่วมมือนี้มีทั้งในส่วนของภาครัฐและเอกชน เช่น การเปิดเขตการค้าเสรี ก็เป็นกรอบความร่วมมือระหว่างรัฐ ที่ต้องการจะทำให้การค้าระหว่างกันมีความคล่องตัวมากขึ้น การจัดงานเทศกาลผลไม้ไทยในประเทศจีน ก็เป็นการร่วมมือกันระหว่างเอกชนและรัฐของทั้งสองประเทศ เพื่อต้องการประชาสัมพันธ์ถึงคุณภาพของผลไม้ไทย

แต่มีใช้ว่าการเปิดเขตการค้าแล้วจะทำให้การค้าผลไม้นั้นไม่มีข้อจำกัดเลย ประเทศจีนยังคงมีกฎการนำเข้าผลไม้ โดยต้องผ่านการตรวจสอบจากสำนักควบคุมโรคพืชโรคสัตว์ของจีน ซึ่งค่อนข้างเข้มงวดเกี่ยวกับเรื่องของแมลงและตัวหนอนหรือสารตกค้างในผลไม้ที่จะเป็นอันตรายต่อผู้บริโภคของจีน และการระบาดของโรคพืชและแมลงต่อการเพาะปลูกของจีน โดยจีนมีกระบวนการตรวจสอบ กว่าผลไม้จากไทยจะไปถึงจีน กว่าที่จะผ่านการตรวจสอบ ผลไม้ที่ง่ายต่อการเน่าเสีย ก็เน่าเสีย ก่อนที่จะไปถึงมือผู้บริโภค

รสนิยมและรายได้ของประชากรต่อการเลือกบริโภคผลไม้

ชาวจีนจะซื้อผลไม้มากเป็นพิเศษในช่วงเทศกาลตรุษจีนและเทศกาลไหว้พระจันทร์ ผลไม้เมืองร้อนที่นิยมบริโภคมากที่สุดคือ ทูเรียนพันธุ์หมอนทอง ซึ่งมีจุดเด่น คือ ขนาดผลใหญ่ เนื้อหนาละเอียด สีเหลืองอ่อน ไม้ละหรือและติดมือ เม็ดลีบ กลิ่นไม่แรงนัก รสชาติหวานมัน ทั้งนี้ ชาวจีนนิยมบริโภคทุเรียนห้ามเหมือนชาวไทย ส่วนลำไยนั้นที่ชาวจีนนิยมบริโภคลำไยไทย เนื่องจากมีผลโต รสหวาน เนื้อหนา เม็ดเล็ก ขณะที่ลำไยจากเวียดนามมีเม็ดในใหญ่กว่า น้ำเยอะ เนื้อฟ้ามบางและไม่หวาน จึงมีราคาถูกกว่าลำไยของไทยมาก ทั้งนี้ ชาวจีนนิยมเลือกซื้อลำไยที่มีผิวสวย ขนาดผลใหญ่เสมอกัน ส่วนกล้วยไข่เป็นที่นิยมของผู้บริโภคในแถบจีนตะวันตก โดยเฉพาะมณฑลเสฉวนและเทศบาลนครฉงชิ่ง ซึ่งมีผู้บริโภคระดับกลางและระดับบนเพิ่มจำนวนขึ้นเรื่อยๆ ทั้งนี้กล้วยไข่ได้รับการขนานนามว่า “กล้วยจักรพรรดิ” เนื่องจากรูปร่างและการเรียงตัวของผลกล้วยซึ่งมีสีเหลืองอร่ามเป็นที่สะดุดตา ประกอบกับมีรสชาติหวานนุ่มลิ้นทำให้เป็นที่ชื่นชอบของผู้บริโภคชาวจีน มะขามหวานพันธุ์ศรีชมภู ก็เป็นผลไม้อีกหนึ่งชนิดที่ชาวจีนนิยมบริโภค โดยไทยส่งออกไปที่ปักกิ่งเป็นส่วนใหญ่ แต่มีบางส่วนส่งออกไปจำหน่ายทางตอนใต้ของคุนหมิง ทั้งนี้ แม้คุนหมิงจะเป็นเมืองที่เพาะปลูกมะขามหวานได้และมีมะขามเป็นของฝากขึ้นชื่อ แต่ผลผลิตมะขามของคุนหมิงมีไม่มากนัก ประกอบกับคุณภาพไม่คงที่ จึงมีการนำเข้ามะขามหวานจากไทยไปจำหน่ายเป็นของฝากที่เมืองคุนหมิง

ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อผลไม้ของคนไทยและจีน จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อผลไม้มากที่สุด คือ ชนิดของผลไม้ที่มีความต้องการ รองลงมาคือคุณภาพของผลไม้ ในขณะที่ปัจจัยด้านราคา นั้นก็มีส่วนสำคัญเช่นกัน เนื่องจากราคาจะขึ้นอยู่กับผลของผลผลิตที่ออกสู่ตลาดและฤดูกาล และปัจจัยด้านรายได้ก็ถือเป็นสาเหตุรองลงมา ทั้งนี้พบว่า ผู้ที่มีรายได้ปานกลางถึงระดับสูง ได้แก่ผู้ประกอบการ ข้าราชการ พนักงานบริษัท การซื้อผลไม้จะพิจารณาจากคุณภาพเป็นอันดับแรก ในขณะที่กลุ่มที่มีรายได้น้อย ได้แก่ เกษตรกร แรงงานรับจ้าง จะพิจารณาจากราคาเป็นอันดับแรก จากการเพิ่มขึ้นของ

อัตราค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำ ทำให้ประชาชนมีการจับจ่ายที่มากขึ้น และเลือกบริโภคผลไม้ที่มีความหลากหลายมากขึ้นอีกด้วย

แนวโน้มการค้าผลไม้ระหว่างไทย-จีน

เมื่อลองศึกษาถึงปัจจัยต่างๆ เราจะรู้เลยว่าแนวโน้มการค้าผลไม้ระหว่างไทย-จีนนั้นจะมีมูลค่าที่มากขึ้น ด้วยการพัฒนาทางด้านเทคโนโลยีของทั้งสองประเทศ ความสัมพันธ์อันดีของคนทั้งสองประเทศ ความสัมพันธ์อันดีระหว่างรัฐของทั้งสองประเทศ ล้วนแล้วแต่เป็นตัวขับเคลื่อนการค้าให้มีมูลค่าที่มากขึ้น ความสัมพันธ์ที่ดีเหล่านี้อาจจะไม่ใช่แค่ผลักดันในเรื่องการค้าเท่านั้น แต่ยังส่งผลไปถึงการท่องเที่ยวอีกด้วย

2. ปัญหาที่พบในการวิจัย

2.1 เนื่องจากข้อมูลเป็นข้อมูลที่มีความหลากหลาย มาจากหลายที่มา จึงต้องมีการกลั่นกรองข้อมูลที่ได้มานั้นเป็นอย่างดี

2.2 เนื้อหาบางส่วนมีความยากต่อการเข้าถึง เพราะเป็นข้อมูลขององค์กร ต้องมีการสมัครเป็นสมาชิกก่อนถึงจะเข้าถึงข้อมูลนั้นได้

3. ข้อเสนอในการทำวิจัยครั้งต่อไป

3.1 ควรศึกษาถึงผลกระทบจากการเปิดเขตการค้าเสรี ต่อเกษตรกรรายย่อยของทั้งสองประเทศอย่างละเอียด

3.2 ควรศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับเส้นทางการกระจายสินค้าของทั้งประเทศไทยและจีน อย่างละเอียด

บรรณานุกรม

ตำราเอกสารภาษาไทย

กันยรัตน์ เจียรภักดีสมบัติทั่วไป. (2544). **ประโยชน์จากการเปิดการค้าเสรีสินค้าเกษตรภายใต้กรอบการค้า**

โลก(WTO). วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

เกสร หอมขจร. (2537). **ทฤษฎีการเงินระหว่างประเทศ**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ศิลป์กร แสงสินชัย. **The Chinese century จีนมหาอำนาจโลก**. กรุงเทพฯ: ฐานการพิมพ์, 2549

อภยรศรี พาณิชศาสน์. **มองจีนมองไทย**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: เนชั่นมัลติมีเดียกรุ๊ป, 2549

สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม. โครงการศึกษาแนวทางการเพิ่มขีดความสามารถ

ในการแข่งขันของอุตสาหกรรมในจังหวัดนครพนม : กรณีมีการเปิดใช้สะพานข้ามแม่น้ำ

โขงแห่งที่ 3 (A Case Study on Industrial Competitiveness Enhancement of Nakhon

Phanom Province in the context of the economic linkage with Lao PDR through the 3rd

Mekong Bridge), กันยายน 2552

สื่ออิเล็กทรอนิกส์

กรมการค้าระหว่างประเทศ, สำนักมาตรการนำเข้าส่งออกสินค้าทั่วไป. (2546). เขตการค้าเสรีไทย-จีน

ผลกระทบต่อการค้าส่งออกสินค้าไทย. ค้นเมื่อ 13 กรกฎาคม 2555, จาก

<http://www.dft.moc.go.th>

กระทรวงการต่างประเทศ. (2549). สะพานมิตรภาพไทย - ลาว แห่งที่ 2 (มุกดาหาร-สะหวันนะเขต).

ผู้จัดการออนไลน์. ค้นเมื่อ 25 ธันวาคม 2555, จาก

<http://www.arunsawat.com/board/index.php?topic=2836.0>

กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ. ผลไม้ของประเทศจีน. ค้นเมื่อ 25 ธันวาคม 2555, จาก

www.thaifita.com/thaifita/Portals/0/file/ascn_fruit1.doc

จังหวัดนครพนม. (2555). **แผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัดนครพนม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.**

2555. ค้นเมื่อ 28 ธันวาคม 255, จาก <http://www.nakhonphanom.go.th>

เจรจาการค้าระหว่างประเทศ. (2547). **การเปิดการค้าเสรี (FTA) ไทยจีน.** ค้นเมื่อ 17 กันยายน 2555,

จาก <http://www.ryt9.com/s/ryt9/151344>

ดร. สิริวงศ์ กลั่นคำสอ. (2556). **สถานการณ์และแนวโน้มอุตสาหกรรมอาหาร Smart SMEs.** ค้นเมื่อ 25

ธันวาคม 2555, จาก

<http://e-journal.dip.go.th/LinkClick.aspx?fileticket=Dzad7uUlcDc%3D&tabid=100>

ปาฐกถาของนายกรัฐมนตรี ณ โรงเรียนพรรคคอมมิวนิสต์จีน. (2555). **พัฒนาการความสัมพันธ์หุ้นส่วน**

ความร่วมมือยุทธศาสตร์ไทย-จีน. ค้นเมื่อ 25 ธันวาคม 2555, จาก

<http://www.thaishanghai.com/th/thailand/detail.php?ID=586>

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อักษรศรี พานิชสาส์น. (2555). **R 12 : คู่แข่งเส้นทาง R 9.** หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ

ค้นเมื่อ 18 มกราคม 2556, จาก <http://www.bangkokbiznews.com>

ร้อยเรื่องเมืองแม่กลอง. (2554). **ลินจี ราชินีผลไม้แห่งสมุทรสงคราม.** ค้นเมื่อ 18 กันยายน 2555, จาก

<http://www.maeklongtoday.com/article/lynjee.php>

เรวดี แก้วมณี.3 **จังหวัดแดนอีสาน....ฐานการผลิตใหม่ที่น่าจับตามอง.** ค้นเมื่อ 17 มกราคม 2555, จาก

http://www.oie.go.th/sites/default/files/attachments/article/northeast_three_provinces.pdf

สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย. (2549). **เขตการค้าเสรีไทย-จีน.** ค้นเมื่อ 13 พฤศจิกายน 2549, จาก

<http://www.FTA.digest.com>

สิริวรงค์ เสนวงษ์. (2553). **แอบดู OTOP ส่วนซี : แอปเปิ้ล ของดีจากลุ่มชว่น.** ศูนย์ข้อมูลธุรกิจไทยในจีน ณ

สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ นครเซี่ยงไฮ้. (2555). รายงานการจัดอันดับรายได้สุทธิของ

ประชากรจีนแต่ละภูมิภาคครึ่งปีแรก ปี 2555. ค้นเมื่อ 25 ธันวาคม 2555, จาก

<http://www.ditp.go.th//attachments/article/doc/55/55002424.pdf>

อ.เล็ก. (2555). ลำไยนอกฤดู 50-55 ลูกต่อกิโลกรัม. เทคนิคการปลูกลำไยนอกฤดู. ค้นเมื่อ 14 มกราคม

2556, จาก <http://www.kasetproplus.com/index.php/2012-08-12-18-21-43>

ThaiBiz in China Thailand Business Information Center in China. (2552). มณฑลกว่างตุ้ง.

Guangdong Statistical Yearbook 2011. ค้นเมื่อ 14 มกราคม 2555, จาก

<http://www.thaibizchina.com/thaibizchina/th/china-info/country/guangdong/transport.php>

True ปลูกปัญญา. (2552). สภาพแวดล้อมที่มีผลต่อการสร้างสรรค์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย. ค้นเมื่อ 15

กันยายน 2555, จาก

http://www.trueplookpanya.com/true/knowledge_detail.php?mul_content_id=2771